

حرمین شریفین

علی اسماعیلی

سرشناسه :	اسماعیلی ، علی ، ۱۳۳۴ تبر
عنوان و نام پدیدآور :	حرمین شریفین / علی اسماعیلی
مشخصات نشر :	مشهد ، کاتبان ، ۱۳۹۱
مشخصات ظاهری :	۲۶۸ ص
شابک :	۹۷۸-۹۶۴-۷۱-۴۰-۱۹۵ : ۵۵۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی :	فیا
موضوع :	کتابنامه : ۲۶۸ ص ، همچنین به صورت زیر نویس مسجد ها - عربستان سعودی - مکه --- آثار تاریخی
رده بندی کنگره :	۱۳۹۱ ۵ الف م/۲۴۸ DS
رده بندی دیویی :	۹۵۳/۸
شماره کتابشناسی ملی :	۳۹۸۵۶۴۵

انتشارات کاتبان

حرمین شریفین
مکتب اسلام علی اسماعیلی
نوبت چاپ: اول ۱۳۹۲
تعداد جلد: ۲۶۸
طبع: قم
تراژ: ۳۰
قیمت: ۵۵۰۰۰ ریال
چاپ: ابرار- ۷۲۶۱۰۹۵ - ۷۲۴۴۴۳۴
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۷۱-۴۰-۱۹۵
کلیه حقوق این اثر به مولف تعلق دارد

۱۳		مقدمه
۱۷		آغاز سخن
۱۹		مکه مکرمه
۲۰		الاعترا
۲۱		بیکه
۲۱		بیکه
۲۲		ام رح
۲۲		ابطح
۲۳		آب و هوای م
۲۳		تحمل گرمای مکه
۲۴		خوایدن در مکه
۲۴		سجده در مکه
۲۵		ختم قرآن در مکه
۲۵		تسبیح در مکه
۲۶		مرضی در مکه
۲۶		فوت در حرمین
۲۷		دفن در حرمین
۲۸		حرم
۲۹		میقات
۳۰		مسجد الحرام
۳۲		درب های مسجدالحرام
۳۴		تعداد مناره های مسجد الحرام
۳۴		نحوه تعیین حدود حرم، کعبه ومسجد الحرام
۳۵		بنای خانه توسط جبرئیل
۳۶		حرمهای سه گانه
۳۷		امنیت حرم
۳۹		میدان معابده
۴۰		مسجد الاجابه
۴۰		بنای کعبه
۴۴		چرا کعبه را کعبه نامیده اند
۴۵		چرا کعبه بیت عتیق نامیده شده

۴۶	چرا کعبه بیت الله الحرام نامیده شده
۴۶	ساختمان بلندتر از کعبه
۴۸	پوشش کعبه به روایتی دیگر
۴۹	نحوه تعویض در زمان پیامبر(ص)
۴۹	تحریف تاریخ نسبت به امام علی (ع) در مورد پوشش کعبه
۵۰	کارگاه جدید
۵۱	در کعبه
۵۱	خل کعبه
۵۳	گزارشی از درون کعبه بعد از بازسازی
۵۴	خاک کعبه و اطراف آن
۵۴	ولادت امیرالمومنین
۵۶	نگاه به کعبه
۵۷	داستان احباب کعبه
۵۸	داستان تبع کعبه
۵۹	ارکان کعبه
۵۹	رکن حجر الاسود
۶۱	دو دیدگاه در مورد حجر الاسود
۶۱	استلام حجر
۶۲	استلام حجر نباید موجب اذیت مردمان شود
۶۳	استلام حجر الاسود برای زنان
۶۳	رکن یمانی
۶۴	حطیم
۶۵	حجر اسماعیل
۶۶	ملتزم
۶۷	مستجار
۶۸	شاذروان
۶۸	المعجنه
۶۹	مقام ابراهیم
۷۱	توکل خالصانه
۷۲	زمزم
۷۴	بهترین و بدترین آبها
۷۴	دعا هنگام نوشیدن آب زمزم
۷۵	ناودان رحمت
۷۵	آب ناودان

۷۶	صفا و مروه
۷۷	علت نام گذاری صفا و مروه
۷۸	توقف آدم بر کوه صفا
۷۸	سعی بین صفا و مروه
۸۰	هروله
۸۲	بخش مناسک به آدم (ع)
۸۴	نواف بارکده، آدم و حوا
۸۵	تعداد حج و عمره حضرت آدم (ع)
۸۶	مهمانان خداوند از اصناف مختلف
۸۶	دعوت حضرت اسماعیل
۸۷	علت تلبیه یک گشت
۸۹	تلبیه برخی از
۹۰	تعدد حج
۹۱	نزول هاجر، اسماعیل
۹۵	معنای حج
۹۵	واجبات حج (عمره و حج تمتع)
۹۶	هزینه کردن در حج
۹۷	هدیه جزء نفقه حج است
۹۷	عمره های پیامبر(ص)
۹۸	تعداد حج پیامبر(ص)
۹۸	حج نیابی
۹۹	فضیلت عمره
۱۰۰	دعاهائی که مستجاب می شود
۱۰۰	عمره رجبیه
۱۰۱	فضیلت حج و عمره از زبان پیامبر اکرم (ص)
۱۰۲	فضیلت حج از زبان امام صادق (ع)
۱۰۱	مهمانان خاص خداوند
۱۰۴	کمک به حجاج
۱۰۵	استقبال از حجاج
۱۰۶	بیمه خدائی
۱۰۶	طواف کعبه و عوامل طبیعی
۱۰۷	یوم ترویبه
۱۱۰	عرفات
۱۱۲	فضیلت عرفات

۱۱۳	نمره
۱۱۴	جبل الرحمه
۱۱۶	حجاج واقعی در عرفات
۱۱۸	عفو عمومی در عرفات
۱۲۰	مشعر الحرام
۱۲۲	مزدلفه
۱۲۳	ولی جمع
۱۲۴	مسجد مشعر الحرام
۱۲۴	وادی محسر
۱۲۶	منی
۱۲۷	رمی جمرات
۱۲۸	چهار قل در مورد رمی حجرات
۱۳۰	ثواب رمی جمرات
۱۳۱	ادامه مبارزه با شیطان
۱۳۳	بیعت عقبه و مسدود بیعت منی
۱۳۳	آغاز نهضت عاشورا از منی
۱۳۴	قربانی
۱۳۵	حلق
۱۳۸	مسجد خیف
۱۳۹	مسجد کوثر
۱۳۹	مسجد صفایح
۱۴۰	بهترین ترین اماکن داخل مسجد الحرام برای نماز
۱۴۰	نماز در مسجد الحرام و مسجد النبی (ص)
۱۴۱	علت نام گذاری طائف
۱۴۲	دار الندوه
۱۴۳	قبرستان ابوطالب
۱۴۴	شعب ابوطالب (ع)
۱۴۵	خانه ام هانی و محل معراج
۱۴۶	خانه ارقم بن ابی ارقم
۱۴۷	اعلان رسالت
۱۴۸	مولد النبی (ص)
۱۴۸	دارالسیده خدیجه و مولد فاطمه (س)
۱۴۹	حوادث و اماکن مهم
۱۵۰	مساجدمهم مکه مکرمه

۱۵۰	مسجد جعرانه
۱۵۰	مسجد انشقاق القمر
۱۵۱	مسجد البیعه
۱۵۲	مسجد شجره
۱۵۳	مسجد بلال
۱۵۳	مسجد حبه
۱۵۴	مسجد رایه
۱۵۴	شهر فح
۱۵۹	حرا
۱۶۱	غار شجره
۱۶۱	هجرت
۱۶۳	قصه ام معبد
۱۶۴	حدیبیه
۱۶۵	عمره پیامبر (ص) و صلوات
۱۶۶	برخی اماکن بین راه مکه و مدینه
۱۷۳	علت احرام پیامبر از شجره
۱۷۳	مسجد قبا
۱۷۶	مدینه منوره
۱۷۷	مسجد النبی (ص)
۱۷۸	اقدامات بعدی پیامبر (ص) در مدینه
۱۷۹	توسعه مسجد النبی (ص)
۱۸۳	ضریح مطهر پیامبر گرامی اسلام (ص)
۱۸۵	ثواب زیارت پیامبر گرامی اسلام (ص)
۱۸۷	ابواب مسجد النبی (ص)
۱۹۰	مقام جبرئیل
۱۹۰	محل اذان بلال
۱۹۱	مناره های مسجد
۱۹۱	گنبد مسجد
۱۹۱	استوانه های مسجد النبی
۱۹۷	مکان الجنائز
۱۹۷	منبر پیامبر (ص)
۱۹۸	خانه فاطمه (س)
۲۰۲	تشییع مظلومانه
۲۰۳	خانه های همسران پیامبر (ص)

۲۰۳		صفه
۲۰۴		محرابه‌های مسجد النبی (ص)
۲۰۶		مناخه
۲۰۷		اماکن تخریب شده در طرح توسعه مسجد النبی (ص)
۲۰۸		بقیع الغرقه
۲۰۹		مدفونین در بقیع
۲۱۶		بیت الاحزان
۲۱۷		شربیه ام ابراهیم
۲۱۸		اعلام وفاداری زنان پیامبر (ص) در مشربیه ام ابراهیم
۲۱۹		مسجد الجمعة
۲۲۰		مسجد البقیع
۲۲۲		مسجد سبع
۲۲۲		مسجد قبا
۲۲۳		مسجد ذباب
۲۲۴		مسجد سلمان
۲۲۴		مسجد ابوبکر
۲۲۵		مسجد عمر
۲۲۵		مسجد علی (ع)
۲۲۶		مسجد فاطمه (س)
۲۲۶		مسجدی جدید در منطقه خندق
۲۲۷		مسجد فضیخ یا رد الشمس
۲۲۹		مسجد ضرار
۲۳۱		مسجد مباهله
۲۳۳		مسجد ابوذر
۲۳۳		مسجد السبق
۲۳۴		مسجد الرايه
۲۳۴		مسجد الدرع
۲۳۴		مسجد الشیخین یا البدایع یا المستراح
۲۳۵		مسجد غمامه
۲۳۶		مسجد ابوبکر و مسجد عمر
۲۳۶		مسجد علی (ع)
۲۳۶		مسجد السقیا
۲۳۷		مسجد المنارتین
۲۳۷		غزوات پیامبر گرامی اسلام (ص)

۲۳۷	جنگ بدر
۲۳۸	احد
۲۳۹	ترک محل نکهبانی
۲۴۰	پایداری علی (ع) در احد
۲۴۲	شهادت حمزه (س)
۲۴۳	عروبن جموح و همراهان
۲۴۵	صعربن عمیر
۲۴۶	حنظل غسیل الملائکه
۲۴۶	سقیفه
۲۴۸	کوه یاسین
۲۴۸	مسجد ثانی
۲۴۹	مهراس
۲۵۰	احزاب
۲۵۲	ذات السلاسل
۲۵۳	تبوک
۲۵۳	سقیفه
۲۵۵	باغ حاج آقای عمری
۲۵۶	حوادث مهم بعد از هجرت
۲۵۸	روز شمار ماههای ذیقعدہ و ذیحجه
۲۶۰	آداب زیارت
۲۶۱	توصیه به زائرین
۲۶۵	اطلاعات عمومی
۲۶۸	فهرست منابع و مأخذ

بر مبنای حکمت الهی و رعایت مصالح جهان خلقت، خداوند قادر متعال باب علم به سوی آینده را به روی ما بسته است، و علم مطلق از آن او است، بنا بر این هیچ کس به طور دقیق نمی داند در آینده تاریخ چه مسائلی پیش خواهد آمد و چه حوادثی اتفاق می افتد و جزئیات آن چیست، و نتیجه آن چه خواهد شد، آنچه را دانشمندان پیش روئی می کنند نوعاً موارد علمی کوچک و محدودی است که خداوند اسباب و وسائل آن را در اختیار بشر قرار داده است و از راه پیشرفت آزمون و تجربه، به نتایجی رسیده است. علم نجومگرافی که پسر بودن یا دختر بودن طفل را در برهه ای از زمان بار داری برای مشخص می کند، لکن در این گونه موارد نیز هزاران مجهول برای انسان وجود دارد که ما نمی خواهیم بدانیم، قرآن کریم نیز در این باب به صراحت اعلام نموده است: **إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ غَيْبُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ**، همانا تنها او درمورد آسمان ها و زمین غیب میداند و علم غیب در انحصار خداوند است، به طور مثال اگر در همان مورد فوق باید بگوئیم علاوه بر آن مورد جزئی نسبت به یک تنها پرودگار عالمیان است که می داند، میلیون ها سال آینده چه افرادی در پیش این زمین رشد خواهند کرد، در رحم کدام مادر پرورش خواهند یافت، کجا متولد خواهند شد، نحوه تولدشان چگونه خواهد بود، اسامی آنها چیست، چند سال عمر خواهند کرد، جانشان برای معای آنان چه خواهد بود، رنگ چهره، موی سر، اخلاق، رفتار، شغل، چگونگی ازدواج، تعداد نفس ها، ضربان قلب، نحوه زندگی، مرضی، زمان فوت و محل دفن آنها را با هزاران جزئیات اختصاصی و منحصر به فرد هر کس چیست؟ چیزی که انسانها همیشه از علم الهی عاجزند. (البته برخی افراد همانند انبیاء و ائمه (ع) به اذن خداوند می توانند علم به

آینده داشته باشند اما این یک استثناء است آنهم با اراده پروردگار تحقق می یابد (لکن باب علم نسبت به گذشته را برای انسان باز گذاشته است و برای رسیدن به آن برنامه ها و دستورالعمل هائی را صادر فرموده است که ، یکی از آنها آموزه های اخلاقی تربیتی اسلام در مورد سیر و سفراست ، فسیروا فی الارض^۱، مسافرت های هدف مند، هجرت ، ای خدا، و به فرموده امیرالمؤمنین (ع) و سر فی دیارهم و آثارهم^۲ ، هجرت برای دیدن آثار و افعال و اعمال گذشتگان ، هجرت برای شناخت و معرفت ، برای عبرت گرفتن ، برای آموختن و یادگیری ، برای تصمیم نسبت به آینده تاریخ ، برای بهتر زیستن، برای فردا ، و رفیق همراه با آگاهی و بصیرت ، سیر دونوع است گاهی سیر فکری است ، یعنی انسان در گذشته نشیند ، بدون رنج سفر، پرداخت هزینه مادی و صرف وقت ، باخودش خلوت کند ، تمرکز می نماید فکرش را در همه دنیا از اول خلقت تا امروز سیر می دهد ، آثار دیگران را بررسی می کند، زندگی ستمگران و جباران تاریخ و سرنوشت آنها می بیند ، ستمکاران را وادار و صالحان را از نظر می گذراند ، وجه مشترک آنان فناء ظاهری است، هر کدام را به کام خود کشیده و در زیر خاک پنهان نموده است ، لکن قضاوت تاریخ بر زبان مردم، حق و نفیرین برای بد کاران و ستمگران است و یاد خیر و نیک برای ، نیکان که هر یک را به یاد باقی است، و نوع دیگر، سیر جسمی و فکری باهم است ، و در برخی موارد ، اهمیت این نوع از سفر به حدی می رسد که خداوند بر مبنای حکمت متعالیه خود آن را لازم دانسته و سیر را الزامی و اجباری قرار می دهد ، مانند وجوب سفر حج برای افراد توان مند، و سیر را سببی که یکی از بهترین سفرها است ، سیر جسمی و فکری باهم ، تمرین جسم است سیر با فکر و

^۱ - ال عمران آیه ۱۳۱

^۲ - نهج البلاغه ، وصیت به امام حسن ع شماره ۳۱ ص ۳۹۱

تعقل و اندیشه ، و در این لحظه دست نیاز به درگاه او برآورده و دعا می کنیم ، و از خداوند می خواهیم که تا زنده ایم ، هر سال قسمت کند و پس از فوت با پیامبرش (ص) محشور گرداند، خدای بزرگ و کریم براین بنده ناچیز ، این حقیر سراپا تقصیر ، منست نه ! اولین توفیق تشرف را در سن بیست و نه سالگی سال هزار و سیصد و شصت و سه هجری قمری ، بمسی در جمع دوستان بسیار خوبی نصیبم کرد و اکنون حدود سی سفر به عنوان روحانی مخادم زائرین مشرف شده ام ، تجارب و اطلاعاتی نیز به دست آورده ام ، یکی از چیزهایی که در این سفر زیبا و پر برکت ، مردم بی صبرانه ، مشتاق شنیدن آن بودند تاریخ اما در متبوعه و مدینه و فلسفه وجودی آنها بود ، نظر به اینکه اینجانب نیز برحسب وظیفه این معاصی در جمع زائرین کاروان ها بیان می کردم ، این اطلاعات اندک و ناقص ، مورد استقبال واقع شده و تعداد زیادی از دوستان و هم سفری ها پیشنهاد می کردند آنها را جهت بهره برداری بیشتر مکتوب نمایم ، لکن شدت کارهای روز مره و مسؤولیت های اجرایی ، که مانع از آن نبودن فرصت این اجازه به من نمی داد ، در نهایت تصمیم گرفتم در حاشیه همه امور ، با نام به جمع آوری نوشته ها و یادداشت های متفرقه ام نموده و خود را به عنوان روحانی کاروان در جمع زائرین حرمین شریفین فرض نموده ، حرکت نوشتاری خویش را آغاز کنم و هم گام با آنها مطالبی را اعم از مشاهدات عینی ، تحلیل ها و برداشت های شخصی با استفاده از منابع تاریخی و روائی مکتوب نمایم و این نوشته را با همین عنوان نام کتاب حرم ، به یقین این اثر دارای نقایص فراوانی است ، که آن را با دیده اغماض خواهید گذشت و انتقادات و ارشادات سازنده خود را جهت تکمیل آن از ما دریغ نخواهید فرمود.